

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Inquiruntur nonnulla circa gratiam habituaalem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

inuitu salutis animæ, & æternæ beatitudinis præstant, quæ & similia cadunt sub motivo habitus speci.

VI.

Non est tanta necessitas habitus moralis supernaturalis inter se distinguendi, atque acquisiti.

Disputant hic aliqui de numero & distinctione horum habituum: sed hujus rei locus proprius est in secundâ secundâ: videatur interim S. Thomas, qui hæc exactissimè tradit. Pro præsentibus obiter solum dico, non esse eandem rationem hos habitus inter se distinguendi, sicut est distinguendi acquisitos, cum diversitas facilitatis in variis materiis diversitatem arguat principii facilitantis. Habitus itaque morales infusi, à fide & spe distinguuntur, inter se verò distinguuntur saltem principales, ut cardinales, religio &c. sed de hac re, sicut & de omnibus aliis ad habitus morales supernaturales spectantibus, fusiùs dictum est supra Disp. 97. sect. 7. & 8. Videatur Coninck de actibus, Disp. 7. dub. tertio.

SECTIO QUINTA.

Inquiruntur nonnulla circa gratiam habitualem.

I.

Gratia habitualis valde est magnum est creatura rationalis bonum.

GRATIÆ habitus existentiam contra hæreticos tum antiquos tum novos ostendimus, quantum etiam creature rationalis bonum sit, quemque ei splendorem & pulchritudinem afferat, ex parte declaravimus. Ut verò dignitas ejus & excellentia clariùs innotescat, nonnulla circa eam ulterius sunt inquirenda.

II.

Strenua gratia rerum omnium supernaturalium perfectissima.

Primum est, utrum gratia sit rerum omnium supernaturalium perfectissima. Si sermo sit de habitibus illis qui hominibus in hac vitâ conceduntur, indubitatum videtur gratiam habitualem illos omnes in perfectione superare; multo siquidem perfectius & præstantius est facere hominem sanctum & amicum Dei, quam eum reddere potentem ad actus virtutum eliciendos. Ob eandem rationem existimo gratiam perfectiorem esse lumine gloriæ: nec enim tantæ perfectionis est posse producere visionem, atque est subjectum sanctificare, & creaturam rationalem in Dei favorem & amicitiam naturâ suâ asciscere.

III.

Veram gratiam etiam visione beatificâ sit perfectior.

Quæritur secundò: utrum non habitus tantum supernaturales, & lumen gloriæ, sed visionem etiam beatificam gratia in perfectione excedat. Affirmat Suarez, Lugo de Incarn. Disp. 8. sect. 3. circa finem: idem asserere videtur Amicus hic, Disp. 30. sect. 1. num. 17. Ratio est quia gratia est radix visionis, à qua hæc veluti proprietas ab essentiâ dimanat, essentiâ autem quævis proprietatibus suis & passionibus est perfectior. Hæc ratio satis probabilis reddit hanc sententiam.

IV.

Visio beatificâ est perfectior gratiâ.

Mihi tamen probabilis videtur contrarium, visionem scilicet esse gratiâ habituali perfectiorem. Ratio est, quia visio est immediatior & perfectior Dei participatio, quæque singulari quodam modo reddit nos similes Deo, efficitque divinæ confortes naturæ, & ad quam gratia velut ad finem ultimum ordinatur, finis autem ut plurimum est perfectior: is quæ ordinantur ad finem. Ad fundamentum verò opinionis contrariæ dico visionem beatificam non esse passionem gratiæ, nec eam sequi velut proprietatem ad essentiam, sed gratia potius est dispositio ad visionem & beatitudinem. Quamvis autem gratia exigat visionem, hinc tamen non sequitur illam esse hæc perfectiorem; calor enim ut octo, seu ultima dispo-

Gratia respectu visionis beatificæ non est inferior essentiâ, sed in se dispositio.

sitio ad ignem exigit formam ignis, & sic in omnibus aliis compositis, & tamen nulla ultima dispositio est perfectior formâ substantiali, quam exigit. Deinde visio peccatum omne veniale excludit, estque naturâ suâ incorruptibilis, & consequenter æterna, sicut Angelus, gratia singulis momentis est corruptibilis.

Quæres tertio: sine gratia perfectior animâ rationali. Affirmant Valentia tomo secundo, Disp. 8. quæst. 4. puncto primo: idemque docet Suarez cap. 13. num. 12. & alii. Existimo nihilominus nec gratiam, nec actum ullum aut habitum virtutis esse animæ rationali aut Angelo vel superiori in perfectione vel æqualem. Ratio est, si namque animam aut Angelum in perfectione excederet, esset vel ratione supernaturalitatis, vel ex propriâ & peculiari ratione gratiæ: non primum, nec enim quicquid est supernaturale excedit in perfectione omnia naturalia, quis etenim dicit ubicationem aut durationem actus alicujus supernaturalis perfectiorem esse supremo Angelo. Neque hoc habet ex propriâ ratione gratiæ, hæc enim ad hominem & Angelum ordinatur tanquam ad finem. Deinde longè alio affectu fertur Deus in hominem, utpote quem prosequitur amore benevolentis, quam fertur in gratiam.

Quæritur quartò, in quo subjecto recipiatur gratia, in substantiâ animæ, an in voluntate. Quæstio hæc in illâ tantum sententiâ procedit, quæ potentias distinguit realiter ab animâ, in aliâ siquidem opinione, ut constat, nullam habet difficultatem. S. Bonaventura in 2. dist. 26. q. 5. & alii nonnulli docent gratiam non in animâ immediate, sed in sola voluntate recipi.

Dicendum tamen cum S. Thoma 1. 2. q. 110. art. 4. & alibi, gratiam in ipsa animæ substantiâ immediate recipi. Ratio est: substantia enim animæ est quæ sancta & Deo grata reddi debet, quæque in filium adoptivum per gratiam asciscitur, ergo in eâ tanquam in subjecto immediate statui debet gratia. Confirmatur: gratia (suppono pro præsentibus eam distingui à charitate) non est operativa, ergo non est cur statuatur in voluntate, quæ tota ad operandum ordinatur.

Dices peccatum subjectatur in voluntate, ergo in eadem subjectari debet gratia, cum sint opposita, opposita autem semper circa idem subjectum versantur. Respondetur, peccatum non in sola voluntate subjectari, nam ut Disp. 13. de anima ostendi, quantumvis potentie distinguantur ab anima, actus tamen tum intellectus tum voluntatis recipi etiam necessariò debent immediate in anima, ut ibidem latè probatum est, ergo peccatum & gratia versantur hic circa idem subjectum, & ab eo mutuo se expellunt. Deinde peccatum in hoc statu naturæ elevatæ; non in solo actu malo à voluntate elicito consistit, sed includit etiam privationem gratiæ, ut supra ostendimus, hæc autem est in ipsa animæ substantiâ, ergo gratia animam informando, privationem illam expellet.

V. *Gratia in perfectione est homini & Angelo inferior.*

Gratia ad hominem & Angelum tanquam ad finem ordinatur.

VI.

Veram gratiam immediate recipiatur in animâ, an in voluntate.

VII.

Ostenditur gratiam in ipsa animæ substantiâ recipi.

VIII.

Quæ ratio gratiæ & peccatum versantur circa idem subjectum.